

СИЛАБУС

Волинський національний університет імені Лесі України

Факультет біології та лісового господарства

Кафедра лісового і садово-паркового господарства

Дисципліна: Урбоекологія

Коротка характеристика: вибіркова, рівень ВО – другий (магістерський), 205 Лісове господарство / Лісове господарство та інші спеціальності; 1 курс 1 семестр; 4 кредити ЄКТС; 120 год., з них 18 год. лекцій, 18 год. практичних (для заочної форми: лекцій – 8 год., практичних – 8 год.).

Розклад занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Викладач: Голуб Сергій Миколайович, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового і садово-паркового господарства

Електронна пошта: Golub.Sergiy@vnu.edu.ua

Передумови вивчення курсу: вимоги відсутні.

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Метою вивчення дисципліни «Урбоекологія» є засвоєння питань про взаємозв'язки і взаємодію в часі і просторі двох систем – міської (в складі підсистеми – соціальної, технічної, енергетичної, інформаційної, керівної, адміністративної та ін.) і природної, а також про ноосферне управління урбоекосистемою. Об'єктом вивчення урбоекології є урбоекосистема (міський біогеоценоз). Урбоекологія розглядає урбанізацію як об'єктивний історичний процес підвищення ролі місту розвитку цивілізації з одночасною трансформацією навколишнього природного і соціального середовища.

Завдання: під час вивчення навчальної дисципліни «Урбоекологія» студенти отримують чітке уявлення про основи просторового моделювання урбаністичних систем, принципів та підходів щодо класифікації природних і антропогенних ландшафтів, особливостей існування живих організмів, їх популяцій та угруповань в урбанізованому середовищі, що формує набуття умінь оперувати поняттями урбанізованого довкілля, міста як специфічного середовища людини і біоти, урбогеосоціосистеми, ландшафту щодо пояснення екологічних, соціально-культурних і технологічних проблем міст.

2. КОМПЕТЕНЦІЇ

Після якісного вивчення дисципліни студенти опанують такі компетенції, як:

ЗК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 5. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

СК 6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення для формування в них екологічного мислення, свідомості та відповідальності за стан довкілля.

В сукупності з іншими фаховими освітніми компонентами це дозволить досягти наступних програмних результатів:

РН 3.Приймати ефективні рішення з питань лісового господарства, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень

РН 4. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані;

РН 6. Оцінювати стан лісових фітоценозів, лісові ресурси в конкретних лісорослинних умовах, їх потенціал та прогнозувати можливості використання.

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Детальний опис курсу міститься в навчальній програмі курсу «Урбоекологія», яка розміщена на сайті факультету.

Перелік тем, які розглядаються

- Тема 1. Місто та міське середовище.
- Тема 2. Геологічне середовище міста.
- Тема 3. Генезис міських ландшафтів. Антропогенний та урбанізований ландшафт.
- Тема 4. Водне середовище міста.
- Тема 5. Процеси формування складу атмосферного повітря у містах.
- Тема 6. Клімат міста.
- Тема 7. Міська флора та фауна.
- Тема 8. Фітоценози міста.
- Тема 9. Функції рослинного покриву у містах.
- Тема 10. Фітовітальність та методи її оцінки.
- Тема 11. Місто як гетеротрофна екологічна система.
- Тема 12. Популяція людей та їх здоров'я.
- Тема 13. Оптимізація урбанізованого довкілля засобами озеленення.
- Тема 14. Проблема шумового забруднення у міських системах.
- Тема 15. Містобудівна екологія.

Перелік тем практичних робіт та вказівки до їх виконання доступні за посиланням:

<https://teams.microsoft.com/l/team/19%3ac0a4f1b92b9342619bbce13c9c81b0df%40thread.tacv2/conversations?groupId=7ca12201-7087-4587-bf97-144f1e7f6f4c&tenantId=79cf2153-dcef-4e36-ab8c-89480b2366aa>

4. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль (маx = 40 балів)										Модульний контроль (маx = 60 б.)		Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	
Пр 1	Пр 2	Пр 3	Пр 4	Пр 5	Пр 6	Пр 7	Пр 8	Пр 9				
3	3	3	3	3	3	4	4	4	10	30	30	100

Критерії оцінювання та політика викладача щодо дедлайнів

Практичні навички (виконання лабораторної роботи) оцінюються за результатами виконання лабораторних робіт. Максимальна кількість балів за виконання практичної роботи – 3 бали, незалежно від тривалості практичної роботи (кількості занять, на які розрахована ця практична робота). Практична робота може бути оцінена на максимальну кількість балів, якщо студент вчасно виконав всі завдання, оформив роботу, зробив висновки. Практичні роботи здаються на наступному занятті після її закінчення. У разі несвоєчасного здавання лабораторних робіт їх приймання супроводжується додатковим усним захистом. Це спрямовано на виховання розуміння дедлайнів, а також набуття *soft skills* фахового спілкування.

Політика щодо академічної доброчесності

Практичні роботи виконуються за індивідуальними завданнями, які студенти отримують на першому лабораторному занятті. У випадку виявлення не самостійного виконання робіт (або не за отриманим завданням), результати оцінювання цих робіт анулюються, а студент отримує нове завдання. При виявленні повторного порушення вимог академічної доброчесності, студент не допускається до здачі іспиту.

5. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль – залік. Оцінювання знань студентів здійснюється за результатами поточного й модульного контролю. При цьому завдання із цих видів контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, студент складає залік у письмовій формі. При цьому на залік вноситься *60 балів*, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Для отримання оцінки потрібно набрати певну кількість балів згідно шкали оцінювання.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Авраменко С.Х., Гуляєв В.М., Волошин М.Д. Екологія міських систем та основних виробництв промисловості: навчальний посібник. Київ-Дніпродзержинськ: НМЦ ВО – ДДТУ, 2007. 287с.
2. Андрейцев А.К. Основи екології: підручник. К.: Вища шк., 2001. 358 с.
3. Білявський Г.О., Фурдуй Р.С., Костіков І.О. Основи екологічних знань. К.: Либідь, 2000. 334 с.
4. Бойчук Л.Д., Соломенно Е.М. Екологія і охорона навколишнього середовища: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2003. 284 с.
5. Василенко І.А., Півоваров О.А., Трус І.М., Іванченко А.В. Урбоекологія: підручник. Дніпро: Акцент ПП, 2017. 309 с.

6. Запольський А.К. Основи екології: підручник. К.: Вища шк., 2001. 358 с.
7. Кучерявий В.П. Екологія: підручник. Львів: Світ, 2000. 500 с.
8. Кучерявий В.П. Урбоекологія: підручник. Львів: Світ, 2001. 440 с.
9. Чайка В.Є. Урбоекологія: підручник. Вінниця: 1999. 368 с.

Додаткова

10. Моніторинг у сфері управління якістю та екологічного управління / Цициаліно О., Заклецький А., Хмель В., Калита О., Козаченко Л. Стандартизація, сертифікація, якість. 2007. №2. С. 52-55.
11. Системи управління якості та системи екологічного управління: впровадження в світі та Україні / Віткін Л, Сухенко А., Польшаков В., Миленко М. Стандартизація, сертифікація, якість. 2006. №6. С. 43-52.
12. Скрипчук П. М. Еколого-економічні інструменти виробництва і споживання екологічно чистої продукції. Економічні проблеми виробництва та споживання екологічно чистої продукції: матеріали четвертої Міжнародної науково-практичної конференції. Суми: Сумський НАУ, 2005. С. 147-149.
13. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 26.06.91 р. № 1268-ХІІ у редакції від 12.10.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1264-12> (дата звернення 01.05.2020).
14. Наместнік В. Нормативно-правова база державної екологічної політики України. Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка. К.: НАДУ, 2011. Вип. 2. С. 189-196.